

IPULS – fortbildning i utveckling

För tre år sedan startades IPULS (Institutet för professionell utveckling av läkare i Sverige) som en gemensam satsning av Sveriges läkarförbund, Svenska Läkaresällskapet och Landstingsförbundet. IPULS uppdrag är att stödja läkares behov av vidare- och fortbildning, samt att se till att

Hans Hjelmqvist
ledamot i Läkarförbundets
centralstyrelse

kurserna håller hög kvalitet. För detta ändamål granskas kurser utifrån en uppsättning fördefinierade kriterier. De av IPULS godkända utbildningsbeskrivningarna ger en utförlig varudeklaration.

Alltsedan starten har målsättningen varit att läkare ska få tillgång till ett samlat utbud av kurser. Idag tillgodoses en dominerande del av läkares vidareutbildningsbehov av utbildningar producerade av läkemedelsindustri, medicinteknisk industri och andra utbildningsleverantörer. Det stora utbudet har gett ett behov av överblick och kvalitetssäkring av dessa utbildningar.

På IPULS webbplats finns en katalog med kurser som är varudeklarerade för att underlätta val och beslut om deltagande. Vid sökning i utbildningskatalogen finner den enskilde doktorn kurser inom de flesta medicinska ämnesområden men också inom andra områden som t ex ledarskap och ekonomi. Utbildningarna riktar sig till läkare eller till team där läkare ingår. Utbildningarna äger rum i Sverige, eller i vissa fall i utlandet om i Sverige verksamma läkare ingår som målgrupp.

Genom att registrera sig som prenumerant på IPULS webbplats kan man via tjänsten »Kursbevakaren« på ett enkelt sätt få kontinuerlig information till sin e-post om varje ny kurs inom valt intresseområde. Detta gäller också för ST-läkares SK-kurser. Kurserna kan också samlas i en egen »portfölj« på IPULS webbplats för att lättare kunna diskuteras med handledare, studierektorer eller verksamhetschef. Tjänsten är gratis, en-

kel att prenumerera på och används idag av över 3 500 läkare.

Under hösten tas nästa steg i uppbyggnaden av IPULS genom införandet av ett verktyg för behovsstyrning. Här kan olika vårdaktörer efter inventering lägga ut en behovsbeskrivning på IPULS webbplats. På så sätt kan behov av kurser och intresse för att ordna kurser bättre samordnas.

IPULS kansli har gjort en analys av kostnaderna för läkarnas fortbildning. Enligt denna beräkning finns idag sammanlagt ca 2,5 miljarder kronor tillgängligt för fortbildning. Merparten kommer från huvudmännen, industrins tillskott är ca 700 miljoner kronor. Genom överenskommelsen mellan Läke-medelsindustriföreningen, LIF, och Sveriges Kommuner och Landsting kan dessa 700 miljoner kronor användas till produktion av utbildningar under förutsättning att de granskas av IPULS.

Sedan 1 september 2002 handhar IPULS all hantering av SK-kurserna. Redan tidigt framgick det att det statliga anslaget till kurserna, för närvarande 16 miljoner kronor, är otillräckligt. IPULS styrelse har därför uppvaktat vård- och äldreomsorgsministern Ylva Johansson med önskan om en dubbling av anslaget, vilket behövs för att nuvarande kvalitet på kurserna ska kunna bibehållas samt för att utbudet ska vara anpassat efter behoven. Tyvärr har ministern ännu inte kunnat ge något positivt besked.

Syftet med uppbyggnaden av IPULS har varit att trygga ett kvalitetsgranskat vidare- och fortbildningsutbud för hela läkarkåren. En garant för detta är samarbetet mellan de tre ägarorganisationerna. I den fortsatta utvecklingen av IPULS är bl a SK-kurserna samt samarbetet med specialitetsföreningarna viktiga delar för att i framtiden säkra ett kursutbud för hela kåren byggt på en gemensam standard och en gemensam tillgänglighet via IPULS webbplats.

Ta gärna kontakt med IPULS om du har frågor eller vill prenumerera på Kursbevakaren, enklast genom e-post till info@ipuls.se.

hans.hjelmqvist@slf.se

Vårdcentralen Apoteket?

II Monopolet Apoteket står i fokus i dagarna. EG-domstolen deklarerade 31 maj att Apotekets ensamrätt till detaljhandel så som den är utformad idag strider mot EG-rätten. Nu tvistar de lärde om tolkningen av utslaget – kan mono-

polet finnas kvar eller inte? Inte oväntat hävdar regeringen att det räcker med smärre justeringar av dagens regelsystem för att klara domstolens krav. Apoteket å sin sida rustar för att

Uno Käärik
ledarredaktör

möta en avmonopolisering med nya apotek, butiker och hälsotorg bemannade med sjuksköterskor.

Redan för några år sedan kunde man se hur Vårdförbundet såg en möjlighet att flytta fram sina positioner genom ett engagemang i apoteksvärlden. Bl a utarbetade förbundet år 2003 tillsammans med Apoteket AB en rapport med förslag till ökat samarbete mellan sjuksköterskor och apotekspersonal.

Idag är Vårdförbundets förra ordförande Eva Fernvall marknadschef vid Apoteket. Och samma dag som EG-domen avkunnades presenterade hon i Dagens Industri sin storslagna plan om att utveckla apoteken till den första länken i vårdkedjan.

Nu ska apoteken anställa sjuksköterskor och barnmorskor för att lägga om sår, ta blodtryck, ta hand om hudåkommor, ge sexrådgivning till unga, göra hälsoprofiler, ge läkemedelsråd etc.

Det är snabbt tänkt. Frågan är dock om det är färdigtänkt. Det krävs nog lite fler överväganden att göra om man vill omvandla apoteken till något slags mini-vårdcentraler med nya kategorier vårdpersonal anställda.

Hur ska hälso- och sjukvårdslagens krav tillgodose? Hur ordnar man t ex journalföringen? Finns det någon modell för hur tillsyns- och ansvarsfrågorna ska tas om hand i denna nya länk i vårdkedjan?

Fler frågor lär dyka upp, och det kan nog finnas anledning att skynda långsamt och inte gripas av panik efter EG-domstolens kritik mot mono-